

Obec jako správce majetku a rekodifikace soukromého práva

JUDr. Mgr. Lukáš Váňa, Ph.D.

Obsah

- 1. Účinnost NOZ**
- 2. Přejícná ustanovení**
- 3. Postup při uzavírání smluv**
- 4. Odpovědnost volených členů orgánů obcí**
- 5. Zvláštní úkoly obcí podle NOZ**
- 6. Závěr**

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

účinnost od 1. 1. 2014 na 99,9 %

3081 §§

Přechodná ustanovení (§ 3028 - § 3079)

- práva a povinnosti vzniklé po 1. 1. 2014 se řídí novou právní úpravou (základní zásady soukromého práva se použijí vždy)
- osobnostní/rodinná/věcná práva (řídí se novou právní úpravou vždy i když vznikla před účinností nové úpravy)
- smlouvy - uzavřené před 1. 1. 2014 – původní právní úprava (včetně práv a povinností z porušení těchto smluv)
  - uzavřené po 1. 1. 2014 – použije se NOZ

Pozor! Nájemní smlouva se řídí od 1.1.2014 novou právní úpravou.

- Nemovitosti – stavba se stává součástí pozemku.

Pozor! § 509: *Inženýrské sítě, zejména vodovody, kanalizace nebo energetické či jiné vedení, nejsou součástí pozemku. Má se za to, že součástí inženýrských sítí jsou i stavby a technická zařízení, která s nimi provozně souvisí.*

Co stávající stavby na cizím pozemku?

Vlastník pozemku a vlastník stavby na něm zřízené	
Stejná osoba	<ul style="list-style-type: none"> stavba se stává k 1. 1. 2014 (dnem účinnosti NOZ) součástí pozemku
Odlišná osoba	<ul style="list-style-type: none"> stavba zůstává samostatnou nemovitou věcí i po nabytí účinnosti NOZ platí i pro stavbu, která má teprve být na pozemku jiného vlastníka zřízena na základě věcného práva vzniklého stavebníku přede dnem účinnosti NOZ anebo na základě smlouvy uzavřené přede dnem účinnosti NOZ vlastník pozemku má předkupní právo ke stavbě a vlastník stavby má předkupní právo k pozemku předkupní právo nelze smluvně vyloučit ani omezit

Postup při uzavírání smluv

- § 1 odst.2 – dispozitivní X kogentní
  - ***Nezakazuje-li to zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona; zakázána jsou ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti.***

Pozor! na úpravu věcných práv a dědického práva

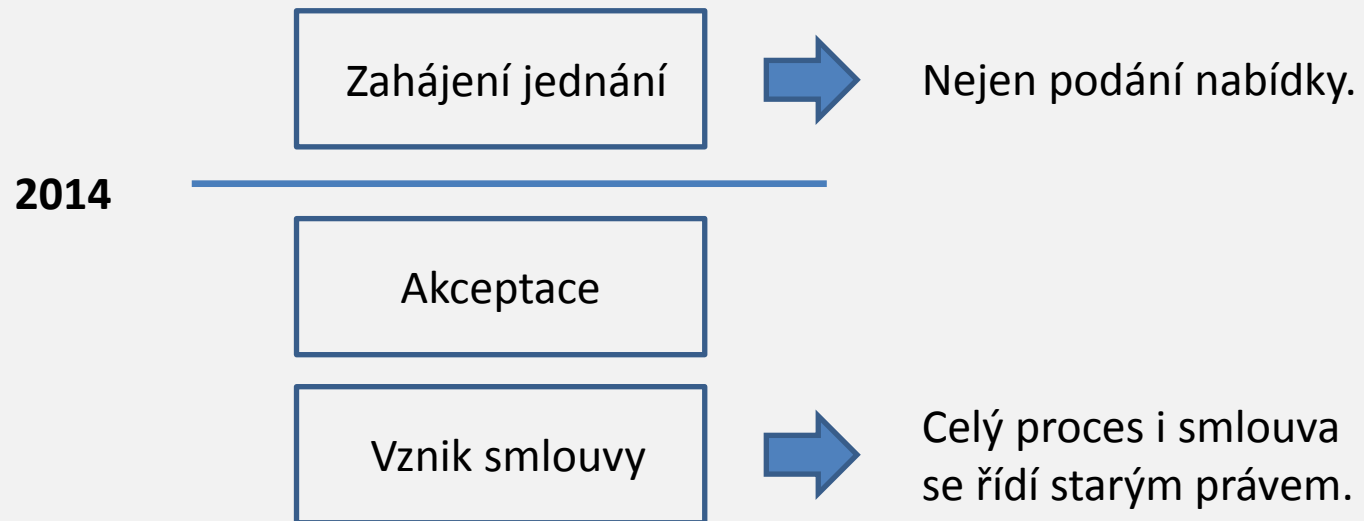
- § 978: ***Od ustanovení této části se lze odchýlit ujednáním s účinky vůči třetím osobám, jen připouští-li to zákon.***
- dílčí výjimky i ve smluvním právu (nájem bytu...)

Pozor! ochrana slabší smluvní strany (spotřebitel, nájemce, zaměstnanec, zhoršená vyjednávací pozice).

Vyjednávání smlouvy „přes 1. 1. 2014“

Vliv nového zákoníku na proces vyjednávání smlouvy, které se zahájí před jeho účinností a dokončí po jeho účinnosti.

✓ § 3028 odst. 3 – použit pojem „právní poměry“ => široký pojem

Při kontraktaci – více volnosti

- doposud => Nejvyšší soud konstantně judikoval, že zákonem předepsaný proces vzniku smlouvy je závazný a strany se od něj nemohou odchýlit
- stranám se výslovně ponechává možnost upravit si proces vzniku smlouvy podle vlastních představ (§ 1770)
- **Opuštění požadavku absolutní shody nabídky a přijetí**
  - odpověď s dodatkem nebo odchylkou, která podstatně nemění podmínky nabídky, je přijetím nabídky, pokud navrhovatel bez zbytečného odkladu takové přijetí neodmítne (§ 1740 odst. 3)

Předsmluvní odpovědnost

- **Předsmluvní informační povinnost (§ 1728)**
- **Nepoctivé ukončení jednání o smlouvě (§ 1729)**
  - Uzavření smlouvy se jeví vysoce pravděpodobné
  - Ukončení bez spravedlivého důvodu = **nepoctivé**
  - **Náhrada škody** (max. do ztráty z neuzavřené smlouvy v obdobných případech)
- **Ochrana důvěrných informací**

Péče řádného hospodáře (§ 159)

- (1) Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.

- (3) Nenahradil-li člen voleného orgánu právnické osobě škodu, kterou jí způsobil porušením povinnosti při výkonu funkce, ačkoli byl povinen škodu nahradit, ručí věřiteli právnické osoby za její dluh v rozsahu, v jakém škodu nenahradil, pokud se věřitel plnění na právnické osobě nemůže domoci.

Péče řádného hospodáře (§ 159)

- vztahuje se na členy zastupitelstva, rady (včetně starostů)

- výkon vědomé rozhodovací činnosti
  - na základě dostatečných informací,
  - konaný v dobré víře ve prospěch obce bez preferování vlastních soukromých zájmů,
  - opírající se o racionální základy,
  - po všech stránkách odborný a profesionální

- při porušení – náhrada škody

Jak je to vlastně s tou odpovědností...?

- **NS – starosta odpovídá obci za škodu způsobenou při výkonu funkce dle občanskoprávních předpisů (25 Cdo 1319/2004) – rozpor s předchozím ZP!**
- **Ale – aktuální názor MPSV: člen ZO způsobí škodu při výkonu funkce => odpovídá dle ZP (bez ohledu, zda uvolněný nebo neuvolněný...)**
- **Viz § 392/1 ZP: *Fyzickým osobám plnícím veřejné funkce a funkcionářům odborové organizace odpovídá za škodu vzniklou při výkonu funkce nebo v přímé souvislosti s ní ten, pro koho byli činní; fyzické osoby a funkcionáři odpovídají za škodu tomu, pro koho byli činní.***
  - Až v rámci přechodných ustanovení, nikoli v rámci úpravy odpovědnosti jako předchozí ZP
- **(§ 5/1 ZP: Na vztahy vyplývající z výkonu veřejné funkce se tento zákon vztahuje, pokud to výslovně stanoví nebo pokud to stanoví zvláštní právní předpisy.)**

Zvláštní úkoly obcí podle NOZ

- **Nález věci**
- **Nález zvířete**
- **Smrt člověka na území obce**
- **Likvidace právnické osoby na území obce**
- **Obce jako dědic**
- **Závěť pořízená před starostou**
- **Obec jako veřejný opatrovník**

Vzory smluv k zaslání

- **nájemní smlouva**
- **kupní smlouva na nemovitost**
- **pachtovní smlouva**

Můžete odevzdat vyplněný formulář na našem stánku.
Vzory smluv jsou opatřeny komentáři pro jejich použití.

Děkuji Vám za pozornost

KVB advokátní kancelář s.r.o.

Hlavní kancelář:

Sladkovského 601
530 02 Pardubice

IČ: 01460412

Telefon: 226 259 401

E-mail: pravnik@akkvb.cz

Web: www.akkvb.cz